

Május 24., szerda

Eliza, Eszter névnap

18° +22
+14

Kultúra

2012.11.30. 17:48

Veszely Jelena őrzi a kisplasztikáit

A 95 éves Veszely Jelena életmű-kiállítása 2013. február 28-ig tekinthető meg a Laczkó Dezső Veszprém Megyei Múzeumban.

Tetszik

DOHNÁL SZONJA

EZT NE HAGYJA KI!***A baloldal saját politikai érdekei szerint használja a fiatalokat***

A szobor számomra nem azt jelenti, hogy valami háromdimenziós, hiszen akkor egy fa is lehetne szobor - hanem azt, amit az ember alkot, mivel az belső világgal, tartalommal bír, tudatos érzelmek, gondolatok élnek benne. Persze szobrászi lehet egy fa is, de attól még nem műalkotás - mondta a 95 éves Veszely Jelena Tihanyban. A művész életmű-kiállítása 2013. február 28-ig tekinthető meg a Laczkó Dezső Veszprém Megyei Múzeumban.

- Milyen családból származik, és miként hozta a sors, hogy Horvátországban született?

- Veszely a Magas-Tátra lábánál elterülő, tótok lakta falu, innen származtak az őseim, akik később elvándoroltak erről a területről, és Pécs környékén telepedtek le. A Veszely családnév is innen ered, jelentése vidám és boldog. A család fával foglalkozott. Első nagy fatelepüket Barcsen alapították, ott született édesapám is, Veszely János. Az I. világháborút követően már 12 gyárunk volt Szlavóniában. Tavakat hoztak létre, bevezették a villanyt, hatalmas fejlődést jelentett ez akkor annak a vidéknek. Édesapám Pécssett ismerte meg édesanyámat. Én 1917-ben születtem, az Osztrák-Magyar Monarchia horvátországi részén, Ljaskovica településen, ahol akkor horvátok, svábok és magyarok is éltek.

Veszely Jelena sokféle anyaggal és technikával dolgozik (Fotó: Oszkó Zsuzsa)

- Milyen volt a család beállítottsága? Az 1930-as években művészeti pályán indult, ehhez a családjá hogyan viszonyult?

- Nyitott szellemű családban nőttem fel, szüleim testvéreimnek és nekem mindent megengedtek, szinte mindenben mi dönthettünk. Pécssett élő nagynéném szorgalmazta, hogy szigorúbb nevelést kapjak, és apácazárdába írássanak be szüleim, így aztán 18 éves koromig ott

tanultam, majd érettségiztem. Otthon volt zongoránk, gyerekként sokat játszottam rajta, de csak a zárdában kezdtem el komolyan zongorázni tanulni. Az volt a tervem, hogy Párizsba megyek a zeneakadémiára, azonban édesanyám ezt nem támogatta, féltett a "romlott várostól". Így kerültem Zágrábba.

- *Mi vonzotta a művészeti pályához?*

- Valójában semmi. Gyerekkoromban mindent tudni akartam, minden foglalkoztatott, a természet, az állatvilág, de jól korcsolyáztam, síeltem, remekül tornáztam. Olyan voltam, mint egy csikó, folyton ugráltam, jöttem-mentem.

- *Egyszerre végezte el a zeneművészeti és a képzőművészeti akadémiát zongora, illetve szobrász szakon...*

- Amikor felvételiztem a zágrábi zeneakadémiára, 45 pianista jelentkezett zongora szakra. Három napig tartott a felvételi, és végül ötöt vettek fel, köztük engem is. A főiskolán jártunk koncertekre, művészettörténeti előadásokra, ahol festőművész növendékek is megfordultak. Ők biztattak, ha ennyire lelkesedem a képzőművészetért, akkor jelentkezsem szobrász szakra is. Így aztán megpróbáltam. Némi előtanulmányt folytattam, de csak kedvtelésből. A felvételem sikerült, ráadásul a képzőművészeti akadémia alapítója, a világhírű szobrász, Ivan Mestrovicé lett a mesterem.

- *A zágrábi évek után miként került Magyarországra?*

- Mire lediplomáztam, már javában dúlt a háború. A szüleimtől mindenüket elvették, nem nagyon volt választási lehetőségem. Nosztrifikáltattam a diplomámat a budapesti Iparművészeti Főiskolán, ahol jó társaságba kerültem, öt kérőm is volt, itt ismertem meg férjemet, Szilvássy Pál festőművészt is, akivel összeházasodtunk, ám Pali behívót kapott, úgyhogy menekülnünk kellett. Házasságkötés, menekülés, gyerekszülés, így zajlott az életünk. A családomról pedig közben nem tudtam semmit.

- *Miért döntött végül a szobrászat mellett?*

- Azért, mert négy évig nem láttam zongorát. Valójában a háború döntötte el, hogy egy nő számára fizikailag sokkal nehezebb és megerőltetőbb pálya felé fordultam. A szobrászathoz erő kellett, ami nekem megvolt, mert gyerekként teniszeztem, sportoltam. Két négyzetméteres anyagokkal, lemezekkel dolgoztam már a főiskolán is. Szerettem a kézi munkát - nem számított, akármilyen nehéz volt -,

kalapáltam rézbe, ezüstbe, sárgarézbe, követ is faragtam, még alumíniumot is formáztam. A szobor számomra nem azt jelenti, hogy valami háromdimenziós, hiszen akkor egy fa is lehetne szobor - hanem azt, amit az ember alkot, mivel az belső világgal, tartalommal bír, tudatos érzelmek, gondolatok élnek benne. Persze szobrászi lehet egy fa is, de attól még nem műalkotás.

- A 70-es évek elején a szobrok mellett megszülettek a máig kurióznak számító cérnagrafikák is. Mi adta ehhez az indíttatást?

- Kínomban jutott eszembe a cérnagrafika. Nem volt pénzünk a háború után, időközben pedig három gyerekünk született. Rengeteget varrtam, még fürdőruhát is készítettem nekik. Egyszer sok fehér vásznat találtam otthon, és gondolkoztam, mit csináljak ezzel? Addig néztem, míg egyszer csak megjelent előttem egy fehér lap. Felsabdaltam, és a "lapokra" rávarrtam géppel. Ezeket a grafikákat soha nem rajzoltam elő. Meggondoltam, hogy mit szeretnék majd készíteni, de aztán hagytam, szaladjon a gép.

- Milyen életfilozófia áll e hosszú pályafutás mögött?

- A körülmények szabják meg az életszemléletemet. Mindig jól döntöttem, semmit nem bántam meg. Nagyon jó és ösztönös megérzéseim voltak, hogy mit és hogyan kell helyesen csinálni, miként kell helyesen élni. Meghatározó volt a gyerekkorom, mert sokat tapasztaltam, ezeket megérleltem magamban, és ezekhez

mindvégig ragaszkodtam. Amit gyerekkoromban jónak találtam, azt később is mindig jónak találtam, azon soha nem változtattam. Így van ez máig, Ez az én életfilozófiám.

- Frank János azt mondta egyszer, hogy önnek nincs és nem is volt soha kifejezetten egyfajta stílusa. Egyetért ezzel?

- Valóban nincs egyfajta stílusom. Elsősorban az anyagi lehetőségeim, másodsorban a köztéri szobraim megbízásai szabták meg alkotói munkásságomat, ezekhez kellett alkalmazkodnom. Amikor volt lehetőségem önálló kiállításra, akkor viszont valóban azt csináltam, ami addig megérlelődött bennem, csak a körülmények addig nem tették lehetővé a megvalósításukat. Pontosan ezért igazán csak a kisplasztikáimat tartom a saját művészetemnek, mivel a köztéri szobraim megrendelésre készültek, és mindig beleszóltak, hogy milyenek legyenek. Már a pályám kezdetén eldöntöttem, hogy a kisplasztikáimat nem adom el. Akadt, amiről készült több öntvény, de az eredeti mindig megmaradt nekem - és ennek köszönhetően gyakorlatilag az egész munkásságom is.

- Melyik volt a legtermékenyebb, legkiemelkedőbb korszaka, mikor érezte magát a legjobban szakmailag?

- Minden korszakomat szerettem, nem tudok különbséget tenni közöttük. Mindig vonzott a rajz, az anyag, a fa. Zágrábban is már

minden érdekelt, soha nem helyeztem egy technikát sem előtérbe.
Egyszerűen tanulni akartam.

- A szobrai nagy része harmóniát sugároz, ön megtalálta a harmóniát az életben?

- Igen, abszolút harmóniában vagyok önmagammal, mert mindig mindent elfogadtam a sorstól, amit adott, és elfogadom ma is. Az ember ugyanis nem tudja elkerülni a sorsát - nem tudjuk, hogy sorsunk van-e, vagy mi alakítunk mindent, mi az a rajtunk kívüli valami, amit nem lehet leírni, megmagyarázni, kiszámolni... A látható és a láthatatlan világ fogalma folyamatosan változik; amit ezer éve láthatatlannak tartottak, az ma látható a korszerű technikával. Minden dolognak két értelmezése van, egy pozitív és egy negatív. Amit én állítok, annak a másik oldala is igaz valahol. Nincs abszolút igazság, nincs abszolút rossz, mind a kettő mindig együtt létezik. Az ember emberi mivoltát az határozza meg, hogy elismeri, elhiszi: az emberi életnek van olyan ismeretlen területe, amelyet az ember soha nem tud megismerni. Hasonlóan a végtelen fogalmához, amit én nem tudok felfogni, de attól az még létezik. Most Aquinói Szent Tamás logikai okfejtéseit olvasgatom. Megnyugtat - még akkor is, ha nem teljesen értem -, mert tudom, hogy egy lángész van a társaságomban, és ez nagyon boldoggá tesz.

- *Mi kell ahhoz, hogy még 95 évesen is alkotó legyen valaki?*

- Így kell megszületni, mint amilyen én vagyok.

- *Azt mondta, mindig jól döntött. Ha újra kezdhetné, ismét a művészi pályát választaná?*

- Igen, azt hiszem. A művészet csodája abban áll, hogy általa az ember saját világot teremthet meg, amely tényleg csak az övé, és egyedül önmaga hozta létre. A művészet révén csináltam valamit, ami lehetséges, hogy ötezer év múlva is az marad, ami most.

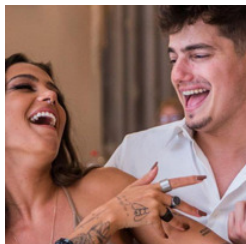
Veszely Jelenának a három lánya volt az első modellje, őket figyelte, az arányokat, a karaktereket, a mozgásokat. Szilvássy Annamária lánya, aki színésznő lett, már ötévesen balettozni kezdett, ő tanulmányozta a mozdulatait. Gyöngyi lánya pedig zongorázott. Ott sűrögtek-forogtak körülötte, ő pedig figyelte őket. Később már volt saját műterme.

Tetszik

Címkék [#szobrász](#) [#Veszely Jelena](#) [#kiállítás](#)

EZEK IS ÉRDEKELHETIK

origo.hu

Egyre nagyobb a botrány, Marics Peti nyilvánosan megalázta Tóth Andit

origo.hu

Új családtag érkezhet Tóth Gabiékhoz - férje árult el titkokat

borsonline.hu

Szoboszlait óriási öröm érte, úszik a sikerben

vg.hu

Az orosz hadsereg kiverte Belgorodból a diverzánsokat, több mint 70 támadó halt meg

mindmegette.hu

Kenyérlángos, langalló, töki pompos - 8 szuper recept, ha otthon készítenéd

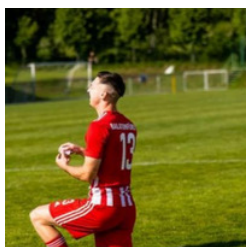
mandiner.hu

Budapestre költözött Tom Cruise és Brad Pitt, nem is akárhova

origo.hu

Zelenskij a vécéről küldhetett üzenetet - videó

origo.hu

A pályán kérte meg barátnője kezét a magyar focista

nagyzoldteszt.life.hu

Kíváncsi rá, mennyire környezettudatos? NAGY ZÖLD TESZT (x)

veol.hu

Elképesztő hajrá a Veszprém-meccsen

veol.hu

Megvan a Veszprém osztályozós ellenfele

veol.hu

Elásták a szlovák vállalkozót Pápa mellett

Ne maradjon le a [veol.hu](https://www.veol.hu) legfontosabb híreiről! Adja meg a nevét és az e-mail-címét, és mi naponta elküldjük Önnek a legfontosabb híreinket!

Feliratkozom a hírlevélre

LEGFRISSEBB

Kézilabda NB II

Győzelem a rangadón, bajnokok lettek a veszprémi fiatalok

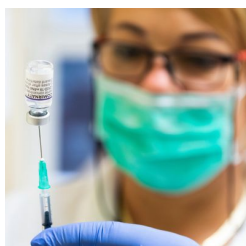
Élethű viaszfigurák

Magyar hírességekkel is találkozhatunk a budapesti Madame Tussauds-kiállításon (fotók)

Frappáns és vidám

Nagyszerű falfestmény a Veszprémvölgyi utcában

Koronavírus

6 millió 422 ezer a beoltottak, 225 az új fertőzöttek száma, elhunyt 3 beteg

Hirdetés

Pénzügyi és számviteli ügyintéző

Hirdetés

Tippek betonozáshoz!

Hirdetés

Sok gyermekre mondják, hogy hiperaktív, pedig lehet, hogy csak vitaminhiánya van

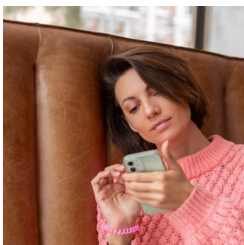
Hirdetés

Takarmánykeverő

Hirdetés

Jegypénztáros

Hirdetés

Egymáshoz hangolt páros outfitek – hogyan lehet összekombinálni egy férfi kabátot és egy női pulóvert?

LEGOLVASOTTABB

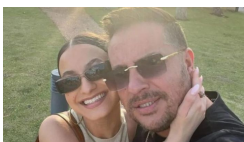
Hanyagul látta el betegeit a Veszprém vármegyei orvos

Elástak egy szlovák vállalkozót Pápateszér és Csót között

Mentőhelikopter is érkezett a Balaton közelében történt balesethez

Márkói cég a világ élvonalában

BULVÁR, CELEB

Felejtés

Utazással próbálja L.L. Juniort kiverni a fejéből Dárdai Blanka?

2 órája

Biztató

Gálvölgyi János friss fotót küldött a kórházból

2 órája

Isaura

Megöregedett, de felismernénk: így néz ki 66 évesen Lucélia Santos

4 órája

KÖZÉLET

Összefoglaló

2 órája

**A veszprémi szív diadala, romantikus üzenetek a várkisasszonyoknak
- Hírek Veszprém vármegyéből**

Olvasónktól

13 órája

Felidéztük sok kis csínyünket

VEOL Podcast tudósítónktól

14 órája

Rekordszámú résztvevővel valósult meg a veszprémi Civil Nap

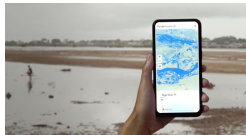
DIGITÁLIA

Tippek-trükkök

Eladja a számítógépét? Így biztosan ne!

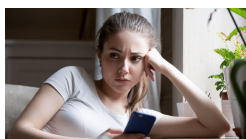
4 órája

Életmentő lehet

Árvíz-előrejelzőt indít Magyarországon is a Google

20 órája

MI a mobilon

ChatGPT-alkalmazások: a jó, a rossz és az átverés

Tegnap, 6:00

A VEOL kiadója a Mediaworks Hungary Zrt.
© Minden jog fenntartva

[Hírek](#)[Könnyű](#)[VEOL+](#)[Helyi sport](#)[Magazinok](#)[Járások](#)

[Impresszum](#) [Médiaajánlat](#) [Adatvédelem](#) [Felhasználási feltételek](#) [Hirdetési ÁSZF](#) [Előfizetői ÁSZF](#)
[Játékszabályzatok](#) [Süti beállítások](#)

Portfóliónk minőségi tartalmat jelent minden olvasó számára. Egyedülálló elérést, országos lefedettséget és változatos megjelenési lehetőséget biztosít. Folyamatosan keressük az új irányokat és fejlődési lehetőségeket. Ez jövőnk záloga.

Regionális hírportálok

Bács-Kiskun - baon.hu
Baranya - bama.hu
Békés - beol.hu
Borsod-Abaúj-Zemplén - boon.hu
Csongrád - delmagyar.hu
Dunaújváros - duol.hu
Fejér - feol.hu
Győr-Moson-Sopron - kisalfold.hu
Hajdú-Bihar - haon.hu
Heves - heol.hu
Jász-Nagykun-Szolnok - szoljon.hu
Komárom-Esztergom - kemma.hu
Nógrád - nool.hu
Somogy - sonline.hu
Szabolcs-Szatmár-Bereg - szon.hu
Tolna - teol.hu
Vas - vaol.hu
Veszprém - veol.hu
Zala - zaol.hu

Közélet

mandiner.hu
magyarnemzet.hu
szabadfold.hu
hirtv.hu
origo.hu

Gazdaság

vg.hu
figyelo.hu
agrokep.hu

Magazin

astronet.hu
automotor.hu
lakaskultura.hu
likebalaton.hu
mindmegette.hu
travelo.hu
dietaesfitnesz.hu
vitorlazasmagazin.hu
videkize.hu
tvmusor.hu
hirvilag.hu

Bulvár

borsonline.hu
ripost.hu
metropol.hu
life.hu
she.hu

Szolgáltatás

ingatlanbazar.hu
freemail.hu
koponyeg.hu
videa.hu
reblog.hu

Rádió

gongradio.hu
karcfm.hu